

Posudek diplomové práce

Autorka: Valerie Mlynářová

Název práce: Self-efficacy sportujících dětí

Studentka předkládá práci na téma self-efficacy sportujících dětí, které zdaleka není tak propracované, jako u dospělých sportovců. Tématu se věnovala systematicky a dlouhodobě, kdy dokázala navázat i potřebné kontakty ve sportovních kruzích a získat tak vstup do jinak spíše uzavřené komunity vrcholově sportujících dětí. Jde o diplomovou práci, která vznikala s pečlivostí a v postupných krocích.

Autorka zpracovala teoretický úvod na základě aktuální literatury převážně v anglickém jazyce. Text je logicky strukturován od vymezení výchozího konceptu self-efficacy. Rozpracovaná je navazující část o zdrojích self-efficacy specificky ve sportu. Poznání zdrojů je pro aplikaci v psychologii sportu důležité. Poměrně velký prostor je věnován způsobům měření self-efficacy ve sportu. Umístění tohoto pojednání v teoretické části, nikoliv v metodologické, považuji za funkční vzhledem k tomu, že se v použitých metodách odrážejí různé přístupy k operacionalizaci self-efficacy ve sportu. Svůj prostor mají také specifika měření self-efficacy u dětí. Autorka obecná témata zdařile vztahuje k předmětu své práce.

Text se trychtýřovitě zaměřuje stále více specificky na oblast souvislosti self-efficacy a sportovního výkonu. I v této části se autorka práce správně zamýšlí nad různými způsoby realizace výzkumů této souvislosti. Zvolená metoda, pořadí metod i způsob evidence sportovního výkonu významně vstupují do výsledků výzkumu. Pátá kapitola je věnovaná sportovně psychologické přípravě dětí, kde autorka zdařile stručně charakterizuje věkové období, na které cílí a poté již popisuje praxi sportovní přípravy dětí tohoto věku.

K realizaci výzkumu se autorka dopracovala postupně zvažováním nejen metod, ale hlavně cílové skupiny. Na základě prostudované literatury padla konečná volba na individuální sport, v němž se self-efficacy promítá do výkonu více než u týmových sportů. Autorka práce postupovala při výzkumné práci s pečlivostí a zařadila také pilotní výzkum, aby ověřila použitelnost zvolených metod u dětí. Ukázalo se, že je potřeba zvýšit věkovou hranici i rozsah metod.

Dosažený výzkumný soubor 84 sportovních plavců by mohl být považován za malý. Ovšem vzhledem k náročnosti navazování kontaktu i specifikům sběru dat je pro diplomovou práci dostatečný. Výsledky jsou prezentovány přehledně jak v textu, tak tabulkách. Výsledky jsou konfrontovány v diskusi s prostudovanými studiemi k tématu. Vystává zajímavá otázka, proč u dětí do 15 let patrně self-efficacy či kognitivní úzkost objektivní výkon významně neovlivňují, zatímco u dospělých jedinců spíše ano. Myslím si, že jde o otázku budování identity, která se

utváří až ke konci adolescentního období. Tedy až po vybudování (druhé vlny) identity ve věku kolem 18 let se self-efficacy stane natolik integrální součástí kognitivních struktur, že bude ovlivňovat sportovní výkon. Studentka se může k této úvaze při obhajobě vyjádřit. V každém případě bychom měli budování self-efficacy věnovat pozornost i v době, kdy ještě nepřináší plody ve formě zvýšení sportovních výkonů.

Otázka k obhajobě z mé strany je následující: V práci je opakovaně zmiňováno, že sport u dětí má být udržován na úrovni zábavy, má být potěšením, dítě má být motivováno pozitivně. Je možné, že realita je ve výkonovém sportu jiná, jen neexistuje odvaha či chuť ji reflektovat odborně? Je možné, že vysokých výkonů svěřenců dosahují trenéři nejen pozitivní motivací a podporou, ale třeba i negativně vyhrožováním nebo nátlakem, zvyšováním úzkosti?

Celkově práce splňuje nároky kladené na diplomové práce. Doporučuji práci k obhajobě s hodnocením výborně.

Praha, 6. 8. 2015

PhDr. Simona Horáková Hoskovcová, PhD.